

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

30 жовтня 2024 року

Біла Церква
2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Василенко О.І., д-р філософії.

Юрченко А.І., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., керівник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників. 30 жовтня 2024 р. м. Білоцерківський НАУ 79 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Склад онкологічної патології за локалізацією пухлин показав, що здебільшого їх виявляли у молочних залозах самок (40,9 %) та внутрішніх органах (36,4 %), рідше у шкірі і в м'яких тканинах (13,6 %) та у кістках і суглобах (9,1 %).

Щодо пухлини молочних залоз як найпоширенішого різновиду виявлених новоутворень, то їх реєстрували у самок різних порід і безпорідних тварин та чіткої залежності щодо окремої із них не було виявлено.

Аналіз особливостей локалізації пухли у молочних залозах показав, що у 44,5 % тварин вони були одиничними односторонніми, у 22,2 % – множинними односторонніми, у 33,3 % – множинними двосторонніми.

Найчастіше хвороба уражала 4-ту пару (88,9 %), дещо рідше 5-ту (55,7 %), рідко 3-ю (33,3 %) і дуже рідко 2-гу (11,1 %) та не було випадків ураження 1-ї. Тобто ураження стосувалося тих пар залоз, які володіють більшою функціональною активністю за лактації та мають більший розвиток залозистої тканини.

За даними клінічного та інструментального досліджень встановлено, що з-поміж виявлених пухлих 66,7 % були злоякісними і 33,3 – доброякісними.

Серед виявлених собак із пухлинами молочних залоз були пацієнти віком від 5 до 11 років із піком захворюваності у 10-річному віці. Тобто хворобу виявляли у дорослих і зрілих самок, задіяних у репродукції.

Отже, в умовах клініки серед собак-пацієнтів із хірургічними захворюваннями найбільша частка належала онкологічній патології, у структурі якої лівова частка належала пухлинам молочних залоз, котрі виявляли у дорослих та зрілих самок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гамота А.А., Завірюха В.І., Крупник Я.Г., Мисак А.Р. Пухлини тварин: етіологія, патогенез, діагностика, комплексна терапія. Львів: Галицька видавнича спілка, 2007. 168 с.
2. Мисак А.Р. Порівняльні аспекти моніторингу неоплазій у собак. Науковий вісник ветеринарної медицини: зб. наук. праць. Біла Церква, 2010. Вип. 4 (76). С. 75–80.
3. Білий Д.Д. Поширення спонтанних новоутворень молочної залози у собак в умовах м. Дніпропетровськ. Вісник Житомир. нац. агроєкол. ун-ту. Житомир: Полісся, 2012. Вип. 1 (32). Т. 3. Ч. 2. С. 12–18.
4. Ушаков В.М. Онкологічні захворювання і їх характеристика у домашніх м'ясоїдних Одеського регіону: матеріали II міжнародної наук.-практ. вет. конф. з проблем дрібних тварин: збірка. О.: ЛАТСТАР, 2003. С. 100–105.

УДК: 619:617.271:636.7/8

БОНДАРЕНКО М.А., магістрант

Науковий керівник – **ЯРЕМЧУК А.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

КЛІНІКО-МОРФОЛОГІЧНЕ ОБґРУНТУВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ МАЗІ “ЛЕВОСИН” ДЛЯ ЛІКУВАННЯ РАН У КОНЕЙ

Вирощування молодняку коней завжди неминуче супроводжують травми та механічні пошкодження, при цьому рани можуть у окремих випадках досягати 50% від загалу хірургічної патології. Перебіг ранового процесу істотно залежить від факторів як місцевого, так і загального характеру. Процес загоєння ран супроводжує необхідність моніторингу для діагностики ускладнень, характеру та спрямованості перебігу запально-регенеративних процесів.

Застосування мазі “Левосин” сприяло скороченню термінів лікування за рахунок вдалого поєднання компонентів з антибактеріальними, знеболювальними та стимулюювальними властивостями, що підтверджується морфологічним дослідженням. Встановлено прискорення процесу формування та дозрівання молодшої грануляційної тканини та закриття дефектів епітелієм за лікування маззю «Левосин».

Ключові слова: мазь “Левосин”, рани, коні, регенерація, перебіг ранового процесу.

Проблеми діагностики та лікування ран у тварин є провідними для ветеринарної

хірургії, оскільки травматизм істотно поширений та у більшості випадків (близько 80%) клінічно проявляються у вигляді ран. Вирощування та тренінг молодняку коней неминує супроводжують травми та механічні пошкодження, при цьому рани можуть у окремих випадках сягати до 50% від загалу хірургічної патології. Перебіг ранового процесу істотно залежить від низки факторів як місцевого, так і загального характеру. Процес загоєння ран супроводжує необхідність постійного моніторингу для своєчасної діагностики ускладнень, характеру та спрямованості перебігу запально-регенеративних процесів. Водночас беззаперечним фактом нині є видові особливості запальної реакції і очищення ран у тварин. Для коней властивим є гнійно-ферментативний тип очищення ран. З одного боку така реакція сприяє швидкому та ефективному звільненню ранової порожнини від ексудату та змертвілих тканин, з іншого демаркаційний бар'єр що формується при такій реакції не стійкий та може легко руйнуватися.

Матеріалом для дослідження було 3 коней віком 2-5 років, з рвано-розмізненими ранами шкіри та м'яких тканин. Всіх тварин розділили на дослідну (n=2) і контрольну (n=1) групи.

Лікування тварин проводилося за загальноприйнятою схемою: ревізія рани, видалення гнійного ексудату і змертвілих тканин, антисептична обробка порожнини рани розчинами 3%-го перекису водню та 0,02%-го фурациліну. Далі на рану накладали зближуючі шви, застосовували пасивний трубчастий дренаж, через який вводили мазі до повного очищення ран: у дослідній групі – мазь “Левосин”; у контрольній – лінімент стрептоциду.

Для гістологічного та гемостазіологічного дослідження відбирали ранові біоптати до лікування, на 5-ту, 10-ту та 15-ту добу лікування. В першому випадку біоптати фіксували в 10%-му розчині формаліну, зрізи забарвлювали гематоксилін-еозином.

Клінічно до початку лікування у тварин ділянки ран мали чітко виражену обмежену припухлість з явищами локальної гіперемії та больової реакції. За гістологічного дослідження на поверхневих шарах стінок ран спостерігали нашарування фібрину, інфільтрованого клітинними елементами. Виявлено ділянки фрагментації та некрозу м'язових волокон.

До 5-ї доби у тварин дослідної групи стінки ран вкривалися ніжною, дрібнозернистою, рожевого кольору грануляційною тканиною. Натомість, у контрольній групі стінки рани були вкриті нашаруваннями фібринозно-гнійних мас, з рани виділявся рідкий гнійний ексудат. На 5-ту добу лікування поверхневі тканинні шари ран в обох групах були представлені аморфними, безструктурними масами. Однак, у контрольній, ці маси були розрихленими і мали губчасту структуру. Разом з тим, у дослідній, поверхневі шари були інтенсивно інфільтровані нейтрофілами. В глибоких тканинних шарах ран контрольної групи, спостерігається заміщення безструктурних мас клітинними елементами, тоді як у дослідній відмічається формування молодої грануляційної тканини. Отже, застосування мазі “Левосин” забезпечує ефективне очищення гнійно-некротичних осередків.

Ранова порожнина у тварин дослідної групи до 10-ї доби повністю виповнювалася дрібнозернистою, рожевого кольору, молодою грануляційною тканиною. У тварин контрольної групи загоєння ран відбувалося за вторинним натягом через неможливість накладання первинних відстрочених швів. На 10-ту добу, в дослідній групі при морфологічному дослідженні на поверхні грануляцій виявляли незначне нашарування еозинофільних мас, тоді як у контрольній, поверхневі шари були інтенсивно інфільтровані нейтрофілами, а безструктурна маса дифузно проникала в глибину зрізів. Глибокі шари біоптата в дослідній групі представлені сформованою грануляційною тканиною, яка ущільнюється про що, свідчить зменшення вмісту аморфної речовини. Натомість, у контрольній, групі під масивним шаром безструктурних мас, спостерігається початок формування поодиноких капілярів та елементів сполучної тканини.

Ранова порожнина у тварин дослідної групи до 15-ї доби повністю виповнювалася дрібнозернистою, рожевого кольору, молодого грануляційною тканиною. У тварин контрольної групи загоювання ран відбувалося за вторинним натягом на фоні вираженої ексудації. На 15-ту добу в дослідній групі біоптат складався із сформованої грануляційної тканини, яка містила в собі ділянки на різних стадіях дозрівання. В контролі поверхневі шари біоптату представлені молодого грануляційною тканиною, що формується, з ущільненням її у глибині.

Отже, застосування мазі “Левосин” сприяє скороченню терміну лікування за рахунок поєднання компонентів з антибактеріальними, знеболювальними та стимулювальними властивостями, що підтверджено морфологічним дослідженням встановлено прискорення процесів формування, дозрівання молодого грануляційної тканини та її епітелізації у тварин дослідної групи.

УДК 639.2.09:616.39:619

САЛКО В.В., магістрант, **ГРИЦАЙ В.В.**, асистент

Науковий керівник – **ЧУБ О.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗАСТОСУВАННЯ МОНЕНЗИНУ В КАПСУЛАХ ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ КЕТОЗУ

У роботі наводиться порівняльна характеристика досліджень впливу капсул із безперервним вивільненням монензину для профілактики кетозу. Аналіз літературних даних засвідчує про те, що препарат має значний ефект під час так званого «перехідного періоду», коли відбуваються інтенсивні метаболічні зміни в організмі високопродуктивних корів.

Ключові слова: високопродуктивні корови, кетоз, монензин, енергія, профілактика.

На високотехнологічних молочних комплексах із промислового виробництва молока навіть за дотримання технологій годівлі збалансованими раціонами, все ж виникають випадки метаболічних хвороб, причиною яких є технологічні чинники.

Метаболічні розлади у високопродуктивних корів виникають, зазвичай, за три тижні до отелу або впродовж трьох тижнів після родів. Корови молочного напрямку залежно від продуктивності знаходяться в стані негативного енергетичного балансу (NEB) впродовж 80—130 днів, оскільки потреба в енергії під час лактації вища, ніж споживання енергії з кормом, що призводить до мобілізації ліпідів і зростання кількості β -гідроксибутирату (ВНБА) та неестерифікованих жирних кислот (NEFA) у сироватці крові. Це часто призводить до розвитку жирової гепатодистрофії, ацидозу, кетозу та інших хвороб [1].

Найважливішим у профілактиці кетозу є зменшення тяжкості та тривалості негативного енергетичного балансу [3]. Одним із можливих способів зниження NEB є доповнення раціонів іонофорними сполуками, до яких відноситься монензин.

Метою даної роботи є аналіз літературних даних щодо впливу монензину в капсулах із безперервним вивільненням для профілактики кетозу. Монензин — карбоновий поліефірний іонофорний антибіотик, який змінює бактеріальну популяцію рубця унаслідок збільшення концентрації летких жирних кислот та пропіонату — попередника глюкози в рубці. Пропіонат є основним джерелом глюкози у жуйних і його зростання у рубці в оптимальних межах збільшує доступність глюкози, необхідної для продукції молока та знижує ризик порушення кетогенезу [1].

Duffield T. зі співавт. [4] тваринам дослідної групи вводили капсулу з монензином за допомогою болусозадавача інтрарумінаторно за 21 день до очікуваного отелення. Кров відбирали за тиждень до передбачуваної дати отелення та одноразово через сім днів після родів. Проведені дослідження показали, що у тварин дослідної групи за тиждень до отелення показники ВНБА та NEFA були нижчими, а рівень холестеролу та сечовини був вищим ніж у корів контрольної групи. Результати дослідження крові свідчать про значний